nictví nad mladistvými: zákon nabyl účinnosti »za šest měsíců po vyhlášení« (které se stalo dne 1. dubna 1931), tedy dnem 1. října 1931, ale vládní nařízení, kterým tento zákon byl proveden (č. 195 Sb. z. a n.), bylo uveřejněno až 16. prosince 1931. Totéž — ačkoli v mírnějším časovém rozpjetí — stalo se u zákona o pracovních soudech: tento zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1932, ale vládní nařízení, k němu se vztahující, byla vydána až ke konci prosince 1931 (vl. nař. č. 216, kterým se vydává jednací řád pro prac. soudy, vydáno bylo až 30. prosince 1931). Jaké nesnáze se tím praksi působí, netřeba doličovati. Tedy: buď delší vacatio legis aneb rychlejší výprava prováděcích vládních nařízení, ale na každý způsob svědomitá péče o to, aby ještě včas, přede dnem, kdy nabývá nový zákon účinnosti, bylo vše na svém místě.

Jsou zákonné předpisy závazné pro ministerstvo sociální péče? V loňském ročníku v sešitě vydaném dne 1. března 1931 (str. 133) přinesli jsme pod nadpisem »Kdy bude vyhověno čl. VII zák. č. 166/1930?« tuto noticku: Zákon ze dne 26. listopadu 1930, č. 166 Sb. z. a n., kterým se prodlužují a doplňují zákony, týkající se bytové péče, ustanovuje v čl. VII: »Ministru sociální péče s e u k l á d á, aby sestavil a ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásil znění zákona č. 44/1928 Sb. z. a n., jaké vyplývá ze změn předsevzatých zákonem č. 30/1930 a tímto zákonem.« Připomenuli jsme tehdy, že od vydání zák. č. 166/1930 uplynuly už tři měsíce, ale předpisu obsaženému ve čl. VII že dosud vyhověno není. Nuže, dnes musíme, bohužel, znovu a důrazně opakovati, že ministr sociální péče své shora uvedené povinnosti, která mu byla zákonem u l o ž e n a, ani po roce nevyhověl a právnický svět dosud marně čeká, kdy se tak stane. Zatím se dočkal nového »prodloužení a doplnění zákonů, týkajících se bytové péče« v zákoně č. 210 a může si zase pracně sám »sestavovat« jejich znění a tím každý pro sebe vykonávat práci, kterou z á k o n u l o ž i l už v listopadu 1930 ministru sociální péče a kterou tento měl vykonati p r o v š e c h n y.

Přípravná služba soudcovská znepokojuje vážně soudcovské kruhy, jak tomu nasvědčují četné články uveřejněné o této otázce v »Soudcovských listech«. Obraz, jaký se nám z těchto článků, psaných vesměs muži, kteří jsou věci nejblíže, o t. zv. přípravné službě soudcovské naskytuje, je velmi zarmucující. Pociťujeme jednak lítost s mladými lidmi, kteří přicházejí do prakse snad výborně vyzbrojeni, aby zde konali práce »bez ladu a skladu«, bez plánu, jednou zde, po druhé tam, práce po výtce písařské, práce, při nichž se o ně vlastně nikdo nestará, nikdo je nevede; některý referent je má za přítěž a překážku rychlého vyřízení, jiný jim ukládá práce, pro něž nejsou určeni (výslechy při rekvisicích a j.). A výsledek: rozčarování, nechuť, ledabylost. Ale pociťujeme z těchto článků i více než lítost s mladými kandidáty soudcovského stavu: úzkost z toho, co bude se soudnictvím, až tito mladí mužové zasednou na lavici soudcovskou. To je velmi, velmi znepokojující. Proto vítáme diskusi, která se rozvířila, a očekáváme, že tato diskuse neujde ani

pozornosti oněch odpovědných míst, jichž povinností je bdíti nad tím, aby hrozícímu zlu bylo včas a vydatně čeleno.

Dalekosáhlá, ale asi nezamýšlená reforma řízení před soudy porotními byla provedena zákonem ze dne 18. prosince 1931, č. 209 Sb., jehož obsah podáváme na jiném místě. § 4 tohoto zákona zrušil ustanovení § 259, č. 2 tr. ř., další číslo tohoto paragrafu změnil v číslo 2. a připojil druhý odstavec: Upustil-li žalobce po zahájení hlavního přelíčení od obžaloby dříve než se sborový soud odebéře k usnášení o rozsudku, zastaví předseda trestní řízení usnesením. Při tom se však patrně zapomnělo, že § 317 tr. ř. se dovolává § 259 č. 1 a 2 v původním znění a ukládá porotnímu soudnímu sboru za podmínek § 259 č. 1 a 2 (bylo-li řízení vedeno bez návrhu oprávněného žalobce nebo ustoupil-li žalobce od obžaloby), aby vynesl rozsudek, aniž byly porotcům položeny otázky. Poněvadž však číslem 2. byl nyní zákonem č. 209 v § 259 tr. ř. označen dosavadní případ 3. (t. j. shledá-li soud, že žalovaný skutek není podle zákona stižen trestem, že není zjištěna skutková podstata, není prokázáno, že obžalovaný čin spáchal nebo že jsou tu jiné okolnosti, pro něž trestnost zanikla nebo stíhání je vyloučeno, vyjma ty, které jsou uvedeny pod č. 1 a 2 v původním znění), plyne z toho, že podle litery zákona může porotní soudní sbor po účinnosti zákona č. 209/31 vynésti v ž d y bez porotců rozsudek sprošťující za podmínek jako při řízení před sborovými soudy první stolice. Porotci byli by tázáni jen tehdy, kdyby soudní porotní sbor nemínil vynésti rozsudek sprošťující. Nic nás neoprávňuje k závěru, že zákonodárce zamýšlel skutečně tak dalekosáhlou změnu struktury řízení před porotními soudy podle trestního řádu z r. 1873. Proto se sluší spíše domnívati, že jde zase o jedno z mnohých nedopatření, která se bohužel tak často v našich zákonech vyskytují. V popřevratovém chvatu bylo to možno omluviti. Nyní by však již měly takové chyby vymizeti, tím spíše, že mohou zaviniti nezdar úmyslu zákonodárce a způsobiti nejistotu právní praxe.

Změna některých zákonných ustanovení v oboru trestního soudnictví byla provedena zákonem ze dne 18. prosince 1931, č. 209 Sb. z. a n., s účinností od 1. ledna t. r. Především byla prodloužena do konce roku 1933 účinnost některých předpisů, jichž účelem jest úleva soudům. Je to snížení počtu členů senátu a instituce samosoudce u sborového soudu I. stolice, jakož i možnost trestního řízení pro majetkové delikty před krajským soudem, i když by podle pravidelné trestní sazby náležely před porotu. Kdežto z dřívějších zákonných předpisů se mohlo usuzovati, že činnost samosoudce u krajského soudu se omezuje na hlavní přelíčení — závěr jistě málo účelný — stanovil nyní zákon výslovně, že samosoudci náleží také na místě senátu a jeho předsedy nařídíti výkon rozsudku a činiti veškerá další rozhodnutí a opatření po vyhlášení rozsudku, vyjímajíc rozhodování o návrhu na obnovu řízení a o zahlazení odsouzení.

Naproti tomu pozbývají účinnosti některé dosavadní předpisy